Силабус курсу
«УКРАЇНСЬКИЙ ВИМІР ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ: ІСТОРІОГРАФІЯ ТА ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ»
2019-2020 навч. рік

Назва курсу	«Український вимір Другої світової війни: історіографія та історична пам'ять».
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Історичний факультет; кафедра новітньої історії України імені Михайла Грушевського.
Галузь знань, шифр та назва спеці альності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 032 Історія та археологія.
Викладач курсу	КОНДРАТЮК КОСТЯНТИН КОСТЯНТИНОВИЧ, доктор історичних наук, професор
Контактна інформація викладачів	
Консультації по курсу відбуваються	Щопонеділка, 13:00-15:00 год. (кафедра новітньої історії України імені Михайла Грушевського, ауд. 333).
Сторінка курсу	Сторінка кафедри
Інформація про курс	Курс «Історичний вимір Другої світової війни: історіографія та історична пам'ять» є важливим для підготовки фахівців у темах програми навчання доктора філософії. Його вивчення передбачає глибоке ознайомлення із методологічними засадами вивчення родієвої історії Другої світової війни та їх інтерпретацій, ознайомлення студента із загальними оцінками внутрішніх процесів в контексті формування руху Опору фашистській Німеччині, глибокого вивчення українського національно-визвольного руху періоду війни та післявоєнного часу. В курсі розкривається відображення подій Другої світової війни в національній пам’яті.
Коротка анотація курсу	В основу вивчення курсу покладено розуміння важливого історичного відрізку - періоду Другої світової війни в контексті національної української історії. У цей період відбулися геополітичні зміни, коли на початковому етапі війни західноукраїнські землі увійшли у 1939 році до складу СРСР і відбувся процес радянізації, який тривав до початку німецько-радянської війни у 1941 році. Німецько-радянське протистояння 1941-1945 рр. показано у контексті найважливіших битв на Східному фронті, які завершилися вигнанням радянськими військами німецьких окупаційних сил. Як окремий дидактичний напрям представлено історіографію руху Опору на території колишнього СРСР. Звернуто увагу на національний рух, радянське підпілля та партизанів, польський опір німецькому режиму. Особливу увагу звернуто на дискусійні проблеми історіографії щодо утворення Української Повстанської Армії, Української Головної визвольної Ради, програмних документів національного руху. В курсі представлено відображення подій

	Другої світової війни в національній пам’яті. Ця проблема представлена у компаративістському контексті.
Мета та цілі курсу	Мета курсу полягає у глибокому вивченні української історіографії Другої світової війни, локального матеріалу та їх оцінок українськими істориками. Курс передбачає вивчення подієвої історії в історичній пам’яті українського народу. Вивчення курсу «Український вимір Другої світової війни: історіографія та історична пам'ять» передбачає засвоєння дефініцій – «український вимір», «Друга світова війна», історична пам'ять» та вільне трактування ними.
Література для вивчення дисципліни	Самчук І. На білому коні. – Нью-Йорк, 1965. Строкач Т. Наш позивний – свобода. – К., 1979. Німецько-фашистський окупаційний режим на Україні. Зб. Документів. – К., 1963. Федоров О. Підпільний обком діє. – К., 1976. Ясяк М. Поляки в радянському партизанському русі в роки Другої світової війни // Україна-Польща: важкі питання. – Луцьк, 2004. – Т. 9. Jowa A. Stosuhki polsko-ukrainskie 1939-1947/ - Krakow, 1998. Філяр В. Українсько-польська збройна конфронтація на Волині в роки Другої світової війни: джерела, перебіг і наслідки // У пошуках правди. – Луцьк, 2003. Кондратюк К.К. Галичина і Волинь у роки Другої світової війни 1939-1945. – Львів, 2011. Гордасевич Г. Степан Бандера: людина і міф. – Львів, 2001. В’ятрович В. За лаштунками «Волині-43». Невідома польсько-українська війна. – Харків, 2016. Радянські органи державної безпеки у 1939 – червні 1941 р.:документи ГДА СБ України. Вид. 2-е. Частина 1-2. – К., 2013. Сучасні дискусії про Другу світову війну: збірник наукових статей та виступів українських і зарубіжних істориків. – Львів, 2012. Кондратюк К. Втрати населення Західної України у 1939-1941 рр. / Україна – Польща: важкі питання. – Луцьк, 2001. – Т. 5. 1939 рік в історичній долі України і українців: матеріали міжнародної наукової конференції. – Львів, 2001. Коваль М. Україна у Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах. 1939-1945 рр. (Україна крізь віки. – К., 1999. – Т. 12). Гриневич В. Суспільно-політичні настрої населення України в роки Другої світової війни. – К., 2007. Перехрест О. Українське село в 1941-1945 рр.: економічне та соціальне становище. – Черкаси, 2011. Кондратюк К. Боротьба УПА з німецькими окупантами України / Дрогобицький краєзнавчий збірник. Спецвипуск до 60-річчя УПА. – Дрогобич, 2002. Кондратюк К. Радянський партизанський рух на Волині / Волинь у Другій світовій війні. – Луцьк, 2004. Король В. Трагедія військовополонених на окупованій території України в 1941-1944 рр. – К., 2002. Мотика Г. Від Волинської різанини до операції «Вісла». – К., 2013.

	Мірчук П. Українська повстанська армія. – Львів, 1992. Лебедь М. УПА. – Дрогобич, 1994. Патриляк І. «Встань і борись! Слухай і вір…»: українське націоналістичне підпілля та повстанський рух (1939-1960 рр.). – К., 2012.
Тривалість курсу	90 годин
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 42 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: **Знати:** головні напрями вивчення історії Другої світової війни в українській історіографії; зміст та етапи збройного протистояння у період німецько-радянської війни 1941-1945 рр.; характеристику глобальних змін, які наступили на початковому етапі війни 1939 року та їх оцінку українськими та зарубіжними вченими; розгортання руху опору фашистській Німеччині на території України – національного, радянського та польського; організацію та діяльність УПА, УГВР та їх програмні документи; рух опору національних структур воєнного часу та перших повоєнних років; відкриття Другого фронту союзницьких у 1944 році та його вплив на події у Центрально-Східній Європі; сучасні інтерпретації родієвої історії в українській історіографії та їх відображення в історичній пам’яті. **Вміти:** використовувати у науковій та освітній роботі дефініції «Друга світова війна», «український вимір», «історична пам'ять», «історіографія Другої світової війни»; застосовувати знання про оцінки Другої світової війни в історіографії у практичній викладацькій роботі, зокрема, у характеристиці періодів Другої світової війни та їх оцінок, розуміння змісту національного, радянського та польського руху Опору, програмних документів УПА та УГВР; оперувати оцінками української історіографії щодо значення відкриття союзниками Другого фронту у 1944 році для змін у Центрально-Східній Європі; оперувати знаннями про відображення подій Другої світової війни та їх оцінка в історичній пам’яті.
Ключові слова	Друга світова війна, український вимір, історіографія,історична пам'ять..
Формат курсу	Очний.
Теми	1. Початок Другої світової війни та процеси радянізації західноукраїнських земель у 1939-1941 рр. Оцінки істориків. 2. Події німецько-радянської війни 1941-1943 рр. та їх оцінки в історіографії. 3. Український національний рух опору у 1942-1943 році. Утворення УПА. 4. Український національний рух опору, радянські партизани, польський підпільний рух 1942-1943 рр. та їх оцінки в

	історіографії. 5. Військові дії на Правобережній Україні у кінці 1943-1944 роках. Звільнення України від німецьких окупантів. 6. Організаційне оформлення українського національного руху періоду Другої світової війни у 1944 році. Створення та програми дій УГВР. 7. Бойові дії на заключному етапі Другої світової війни. Другий фронт. 8.Український визвольний рух на заключному етапі Другої світової війни та у повоєнний час: сучасні оцінки в історіографії 9. Події Другої світової війни в національній історичній пам'яті. 10. Український вимір оцінок радянського, національного та польського рухів опору.
Підсумковий контроль, форма	Іспит; комбінований.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України, всесвітньої історії дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату, подієві історії та вміння її оцінки;розуміння історіографічних оцінок та підходів.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, лекції-презентації; практичні заняття, дискусії.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу здійснюється з використанням загально вживаних програм і оперативних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	- За результатами відвідування лекцій аспірант може максимально отримати – 16 балів; - за результатами практичних занять аспірант може отримати – 34 бали; - за результатами іспиту максимально може отримати – 50 балів.
Питання до заліку чи екзамену	**Дефініції «Друга світова війна», «український вимір Другої світової війни»; «історична пам'ять».** **Вересень 1939 року в оцінці української та зарубіжної історіографії: компаративістичний аспект.** **Німецько-радянська війна та її етапи: історіографія проблеми.** **Український національний, радянський та польський партизанські та підпільні рухи в час німецько-радянської війни та їх оцінка в історіографії.** **Програмні засади та діяльність Української Повстанської Армії в час німецько-радянської війни. УПА в оцінках істориків.**

	Звільнення України від німецьких військ у 1944 році. Відкриття Другого фронту в Європі та його вплив на події у Центрально-Східній Європі. **Український визвольний рух на заключному етапі Другої світової війни: УГВР.** **Події Другої світової війни в національній пам'яті. УПА в національній пам'яті.**
	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.